

Sprawozdanie z konferencji:

„Ewidencje i Rejestry w Administracji Publicznej. Integracja platform elektronicznych”

2 marca 2005r. Instytut IBIB, Warszawa.

Informatyzacja administracji, «e-government», bez zmiany polskiego modelu rejestrów administracyjnych, zwłaszcza bez zmiany trybu stanowienia prawa w zakresie tworzenia środowiska informacyjnego dla poszczególnych regulacji prawnych, stanowi poważne zagrożenie dla ładu informacyjnego w państwie – powiedział prof. Józef Oleński (Uniwersytet Warszawski) podczas konferencji Ewidencje i Rejestry w Administracji Publicznej. Integracja platform elektronicznych.

2 marca 2005 r. w Warszawie odbyła się konferencja „Ewidencje i Rejestry w Administracji Publicznej. Integracja platform elektronicznych”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Centrum Promocji Informatyki Sp. z o.o.

Grono słuchaczy stanowili przedstawiciele administracji publicznej m.in.: Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Ochrony Środowiska, Najwyższej Izby Kontroli Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, Urzędów Miejskich, Urzędów Wojewódzkich Urzędów Marszałkowskich, ośrodków akademickich oraz kancelarii prawnych.

Tematyka ewidencji i rejestrów administracji publicznej od wielu lat budzi wiele emocji w środowisku zarówno urzędników odpowiadających za ich funkcjonowanie jak i twórców systemów informatycznych administracji publicznej, które z tych zasobów muszą korzystać. Dlatego konferencja dotycząca tej problematyki jest ważnym elementem wypracowania koncepcji ich dalszej ewolucji, stworzenia stabilniejszych podstaw prawnych i ich działania, oraz przedyskutowanie możliwości zastosowania najnowszych technologii informatycznych do ich technicznej modernizacji - napisał we wstępie książki konferencyjnej Wiesław Paluszyński (PIIT), który poprowadził obrady. W mowie otwierającej konferencję podkreślił, że w toczącej się dyskusji dotyczącej rejestrów i ewidencji jedno tylko nie podlega dyskusji „bez zmodernizowania tego systemu, zapewnia mu właściwych podstaw prawnych funkcjonowania i finansowanie nie możemy mówić o jakimkolwiek skutecznym wdrożeniu usług e-government w administracji publicznej”.

1. prof. Bolesław Szafrąński (WAT – Instytut Systemów Informatycznych)

Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Bolesław Szafrąński (WAT – Instytut Systemów Informatycznych), w którym Profesor przedstawił szczegóły dotyczące zapisów dotyczących rejestrów w projekcie Ustawy o informatyzacji „Rejestr publiczny to rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji służąca do realizacji zadań publicznych, prowadzona przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych. Ustawa ma regulować minimalne wymagania dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej. Ma nimi być zespół cech informacyjnych, w tym identyfikatorów oraz odpowiadających im charakterystyk elementów strukturalnych przekazu informacji, takich jak zawartości pola danych, służących do zapewnienia spójności prowadzenia rejestrów publicznych oraz wymiany informacji w formie elektronicznej między podmiotami publicznymi.

Zadanie spójności podkreślał w swoim wystąpieniu również prof. Józef Oleński (Uniwersytet Warszawski, Narodowy Bank Polski). Przedstawił funkcjonujące w innych krajach modele rejestrów administracyjnych oraz model polski, którego istotą jest daleko posunięta autonomizacja inicjowania, tworzenia, projektowania i eksploatacji rejestrów podmiotów gospodarki narodowej. Efektem takiego procesu stanowienia prawa jest to, że wiele ustaw wymaga utworzenia i utrzymania odrębnych, autonomicznych rejestrów podmiotów. *Rejestry tworzone jako systemy autonomiczne są niespójne - podkreśla. Wprowadzają bowiem własne standardy informacyjne, nieskoordynowane ze standardami innych rejestrów. Dlatego nie ma możliwości wymiany informacji między rejestrami* dodaje. *Informatyzacja administracji, e-government, w warunkach modelu polskiego, bez zmiany tego modelu, zwłaszcza bez zmiany trybu stanowienia prawa w zakresie tworzenia środowiska informacyjnego dla poszczególnych regulacji prawnych, stanowi poważne zagrożenie dlaładu informacyjnego w państwie – powiedział prof. Józef Oleński.*

2.prof. Józef Oleński (Uniwersytet Warszawski, Narodowy Bank Polski).

Profesor Oleński przypomniał, że rejestry administracyjne są ważnymi elementami metainformacyjnymi wszystkich systemów informatycznych jednostek sektora publicznego, dlatego zastosowanie w różnych systemach informacyjnych administracji tych samych lub spójnych w określonym zakresie rejestrów osób fizycznych, jednostek organizacyjnych, jednostek terytorialnych, obiektów technicznych czy procesów zapewnia integralność tych systemów. Aby rejestry administracyjnych mogły spełniać tę funkcję, same powinny spełniać wymogi integralności, relewancji i minimalnej redundancji. Niestety, większość rejestrów administracyjnych obecnie istniejących powstało w „epoce papierowej”. Są to systemy autonomiczne, nie spełniające warunków integralności niezbędnej do efektywnej wymiany informacji z wykorzystaniem technologii teleinformatycznych. Niezbędne jest, by re-engineering tych rejestrów, w związku z wprowadzaniem nowoczesnych technologii teleinformatycznych w aparacie państwa, wykorzystać do ich integracji. Profesor twierdzi, że w pierwszej kolejności należy określić minimalny zestaw standardów dla powtarzalnych danych oraz hierarchii rejestrów z punktu widzenia standaryzacji tych danych w systemach informatycznych sektora publicznego. Systemy na szczycie tej hierarchii mogłyby pełnić funkcje tzw. *rejestrów referencyjnych*, a więc systemów, których wewnętrzne standardy informacyjne są uznawane przez wszystkie inne rejestry. Funkcję rejestrów referencyjnych w warunkach Polski mogłyby pełnić – po ich odpowiednim re-engineeringu - autonomiczne rejestry ogólnokrajowe. Pełna kontrola Państwa nad infrastrukturą jest warunkiem jego suwerenności. Kontrolę tę pełnią poprzez stanowienie prawa regulującego funkcjonowanie systemów o charakterze infrastruktury, wyspecjalizowane systemy informacyjne realizujące zadania publiczne warunkujące realizację funkcji organów państwa i innych systemów informacyjnych. Dlatego rozróżnienie rejestrów i ewidencji jest istotą dla projektowania i eksploatacji systemów informacyjnych sektora publicznego.

3. Gustaw Pietrzyk (dyrektor Departamentu Rejestrów Państwowych MSWiA)

Gustaw Pietrzyk (Dyrektor Departamentu Rejestrów Państwowych MSWiA) omówił koncepcję integracji rejestrów akt stanu cywilnego, ewidencji ludności i dokumentów tożsamości na podstawie rejestru PESEL. W efekcie wdrożenia działań o charakterze integracyjnym powstanie Centralna Ewidencja Ludności i Dokumentów (CELiD). Będzie ona zawierać dane zgromadzone w rejestrach CRASC, PESEL oraz OEW i UDO. Dostęp do danych w CELiD spowoduje usprawnienie obiegu informacji na styku urząd-obywatel/przedsiębiorca przez możliwość automatycznego generowania formularzy urzędowych - rola obywatela/ przedsiębiorcy zostanie ograniczona do sprawdzenia poprawności danych i zatwierdzenia ich podpisem. Jednak, jak podkreślał Dyrektor Gustaw Pietrzyk, *Problemem nie jest ustanowienie nowego rejestru publicznego a wprowadzenie sprawnego systemu zarządzania nowym rejestrem.*

4. Maciej Kiedrowicz (Ministerstwo Sprawiedliwości)

Maciej Kiedrowicz (Ministerstwo Sprawiedliwości) omówił stan obecny i przyszłość rejestrów sądowych w Polsce. *Liczba ekspozytur Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych będzie wzrastała w miarę wdrażania w wydziałach ksiąg wieczystych elektronicznej księgi wieczystej. Powiedział. Naturalną rzeczą będzie tendencja wykorzystywania elektronicznych*

nośników przekazywania informacji do uruchamiania w istniejących oddziałach Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego ekspozytur Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych, a po zakończeniu wdrożenia projektu elektronicznych ksiąg wieczystych do stwarzania możliwości uzyskiwania informacji ze wszystkich rejestrów w dowolnej jednostce Centralnej Informacji – dodał. W zakresie kanałów świadczenia usług planuje się z chwilą wdrożenia podpisu elektronicznego przyjmowanie wniosków elektronicznie przez Internet. Nastąpi usprawnienie techniki prowadzenia ksiąg wieczystych, poprzez odejście od ręcznych metod na rzecz zastosowania technik informatycznych (System Wpisów – SWKW). Dodał, że planowane jest zapewnienie spójności danych oraz określenie zasad prawnych i organizacyjnych współpracy pomiędzy systemem NKW a systemami: EGIB, PESEL, REGON.

4. Wojciech Garstka (główny Urząd Geodezji i Kartografii)

Wojciech Garstka (główny Urząd Geodezji i Kartografii) omówił obecny stan ewidencji danych przedmiotowych i podmiotowych oraz możliwość integracji danych przez Integrującą Platformę Elektroniczną (IPE). Twierdzi, że w 2007 r. system ten stanie się ogólnopolskim. Przedstawił projekt Zintegrowanego Systemu Katastralnego, zaznaczył jednak, że powstanie podsystemu IPE jest niezbędnym warunkiem powstania ZSK.

Robert Widz (Intergraph) przypomniał, że w większości systemy Ewidencji Gruntów i Budynków (EGIB) stanowią zamknięte rozwiązania, przeznaczone do realizacji potrzeb administracji geodezyjnej, a stan baz danych ewidencyjnych wymaga podjęcia prac modernizacyjnych. Na tym tle przedstawił system do prowadzenia ewidencji gruntów, budynków i lokali projektowany przez Intergraph.

5. Robert Widz (Integrph)

Mariusz Chmielewski oraz Mariusz Sparczyński (Sybase) przedstawili modele organizacyjne dla rejestrów i ewidencji krajowych, trendy informatyczne dla rejestrów w Administracji Publicznej – bazy referencyjne, magistrale komunikacji oraz rozwiązania w tej dziedzinie proponowane przez Sybase.

6. Mariusz Chmielewski oraz Mariusz Sparczyński (Sybase)

Konferencję podsumował wykład Jarosława Mojsiejuka (PIIT) prezentujący szanse i zagrożenia wprowadzenia integracji systemów administracji publicznej. Zaznaczył niespójność pojęć i zawartości informacyjnej, mnogość rejestrów i ewidencji oraz brak jasnych reguł, które są pierwotne (wzorcowe) a które wtórne. Przedstawił, że w Ustawie o informatyzacji ust.5 są zapisy dotyczące odrębnych standardów dotyczących sposobu wnoszenia pism (dokumentów elektronicznych pocztą elektroniczną i za pośrednictwem formularzy na stronach www) określone w osobnych delegacjach do wydania rozporządzeń przez różne organy (w tych samych sprawach technicznych). Dodatkowo projekt ustawy wprowadza delegacje do określenia w formie rozporządzeń standardów dot. dokumentów elek

7. Jarosław Mojsiejuk (członek Rady PIIT)

tronicznych w jeszcze większej ilości ustaw niż poprzednio wymienione np.: dot.

Muzealiów, archiwaliów publikacji aktów prawnych. Jarosław Mojsiejuk zauważa, że uwagi na brak dojrzałych projektów rozporządzeń wykonawczych ustawy nie pozwala na pełną ocenę skali zagrożenia wprowadzenia, ale skala widocznego chaosu jest bardzo duża. Podaje przykłady: firma będzie musiała kontaktować się elektronicznie z ZUS-em, Urzędem Skarbowym, Urzędem Statystycznym, Urzędem Pracy etc. z wykorzystaniem różnych aplikacji czyli je kupić; urzędy będą stosowały różne zasady technicznego udostępniania i wnoszenia formularzy na stronach www, potwierdzania doręczeń, różne standardy elektronicznych pism urzędowych. W związku z czym powstanie taka ilość standardów., że zwykły obywatel lub firma zwłaszcza z sektora MSP straci jakiegokolwiek zainteresowanie dla i tak kompletnie niezrozumiałej dla niego „informatyki” i korzystania z jakichkolwiek usług publicznych „on-line”.

Patronat medialny:

Portal eGov.pl, dwutygodnik Gazeta Samorządu i Administracji, magazyn Gmina oraz portal Audyt.Net.

Oprac. PR CPI